

ul. KRAKOWSKIE PRZEDMIEŚCIE 30 • 00-927 WARSZAWA
tel. / fax: (48 22) 826 17 94 • e-mail: ptg@uw.edu.pl • www.ptgeo.org.pl

Warszawa, 23 stycznia 2020 roku

Drogi Koleżanki,
Drodzy Koledzy,
Szanowni Państwo,

W dniu 27 stycznia 2020 roku cały świat będzie obchodzić 75 rocznicę oswobodzenia niemieckiej fabryki śmierci, znanej pod nazwą Auschwitz – Birkenau. Wybitny geograf, Przewodniczący Polskiego Towarzystwa Geograficznego w latach 1945-1950, profesor Stanisław Srokowski, w swych wojennych pamiętnikach pisał (grudzień 1940), że *Auschwitz to mordownia, zemsta [Niemców] za nasze nieugięte stanowisko*. Wśród blisko półtora miliona zamordowanych więźniów byli również geografowie – znani naukowcy, profesorowie wyższych uczelni i nauczyciele. Wspomnijmy dzisiaj nazwiska niektórych z nich:

Władysław BREITMEIER

Julian STANOCH

Adam GADOMSKI

Idalia SUJKOWSKA

Bolesław KLIMASZEWSKI

Walenty WINID

Aleksander PATKOWSKI

Zdzisław Wincenty ZAJĄCZKOWSKI

Zdzisław SIMCHE

Halina ŻÓŁTOWSKA

Zginęli męczeńską śmiercią, bo byli polskimi geografami, którzy walczyli o wolną Polskę z bronią w rękę, uczestnicząc w tajnym nauczaniu lub pisząc podręczniki. Głównym sprawcą ich tragicznej śmierci była panująca nienawiść, która powodowała, że człowiek zaczął zabijać drugiego człowieka. To nienawiść spowodowała, że ludzie byli masowo rozstrzeliwani, zsyłani do niemieckich obozów koncentracyjnych czy sowieckich łagrów. Obok geografów w Auschwitz ponosili też śmierć najbliżsi członkowie rodzin ich kolegów, których zamordowano w innych miejscach, m. in. dzieci Stanisława Pawłowskiego – Wanda i Przemysław, a także ojciec Wiktora Rudolfa Ormickiego – Fryderyk.

Niestety słowo *nienawiść* nie zniknęło wraz z zakończeniem wojny. Jest obecne do dzisiaj, również wśród nas, Polaków. Musimy o tym stale pamiętać i chronić młode pokolenia przed niebezpieczeństwem jej rozprzestrzeniania się.

Wspominając dziś Męczenników z Auschwitz-Birkenau, a także z innych miejsc naszej martyrologii, uczcijmy Ich pamięć zobowiązaniem, że zrobimy wszystko, aby nienawiść nigdy nie mogła przekroczyć progów naszych domów, serc i umysłów. Jesteśmy to winni naszym bohaterskim Antenatom!

Z wyrazami szacunku,

Przewodniczący PTG

Prof. dr hab. Antoni Jackowski